

© Moment din *Amphitryon* de Molière la Teatre Lliure din Barcelona (regia: Calixto Bieito)

CANDELABRELE CA NIȘTE STELE

Necunoscut până acum publicului românesc, Teatrul Lliure din Barcelona, înființat în 1976, s-a impus în țara sa și a depășit granițele acesteia printr-o activitate laborioasă și perseverente căutări în direcția înnoirii și îmbogățirii mijloacelor de expresie, cultivând un repertoriu extrem de variat, clasic și contemporan, universal în cea mai mare parte, dar și național, promovând autori tineri contemporani. Creat ca o companie particulară, el a devenit, după câțiva ani, primul teatru național permanent din Spania, îmbinând activitatea curentă de producere și prezentare a spectacolelor cu o seamă de îndeletniciri artistice și culturale care-l recomandă drept un adevărat laborator de creație.

În cadrul Festivalului UTE, Teatrul Lliure a prezentat la București *Amphitryon* de Molière, în viziunea foarte tânărului regizor Calixto Bieito.

Ceea ce cucerește de la început atenția spectatorului și rămâne în amintire după lăsarea cortinei este puzderia de candelabre aprinse, care acoperă toată scena, coborînd și urcând, după caz, transpunându-ne într-o lume astrală, unde e posibil orice, oricât de fantastic ar părea. E posibil ca Jupiter să ia înfățișarea comandantului *Amphitryon*, ofițer de marină, și să petreacă o lungă noapte de dragoste cu Alcmena, soția acestuia; este posibil ca Mercur, mesagerul zeilor, să ia înfățișarea slujitorului lui *Amphitryon*, Sosia, și chiar locul acestuia în poarta casei, luându-l la bătaie pe deținătorul legitim al postului (bătaie bine realizată din punct de vedere al expresiei corporale, de altfel); este posibil ca adevăratul *Amphitryon* să ajungă la disperare și furie, brufându-și soața, neînțelegând altceva, din băgănelile ambigue ale Alcmenei, decât că altul i a

luat locul; este posibil ca Noaptea însăși, prelungindu-și durata, să favorizeze toate aceste întâmplări, cocoțată într-o lojă a teatrului pentru a conduce jocul candelabrelor, al stelelor urcătoare sau coboritoare, printre care muritorii se zbânțuie în leagăne, atunci când, actori bine antrenați fiind, nu escaladează balustradele lojilor pentru a comunica direct cu spectatorii și a destrăma astfel iluzia.

În această ambianță poetică, personajele, îmbrăcate prozaic în haine contemporane, se mișcă firesc și vorbesc natural, fără virtuți deosebite. În uniforma albă, de ofițer de marină, Jupiter (David Selvas) e mai întâi pasionat și persuasiv, apoi zeflemist și autoritar; *Amphitryon* (Pep Planas), nedumerit și furios, ia o pilulă pentru a se calma și-și trăiește cu convingere drama; Alcmena, în modestă minijupă și cam stângace în mișcări (Aurea Márquez), are totuși o vibrație emoțională sensibilă; Mercur, (Xavier Ripoll), în haine rurale, e volubil și iute la bătaie, în timp ce Sosia (Eduard Fernández), purtând valiza comandantului, e ceva mai domol, iar Cleantis (Angels Bassas) își pledează cauza feminină dând din mâini ca în primul an de studenție. Alte personaje ale piesei lui Molière au fost suprimate în beneficiul conciziei spectacolului, așa cum au fost comprimate și unele pasaje mai discursive.

Rămânem cu imaginea cerului înstelat ce învăluie într-o aură de poezie aventura la care au contribuit și scenografa Mónica Quintana și maestrul de lumini Xavi Clot, după cum a contribuit, semnând mișcarea scenică, pe alocuri acrobatică, coregrafa Anna Martínez.

MARGARETA BĂRBUȚĂ